

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า

สังกัดเทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

The Guidelines for Academic Affairs Development of Municipality School 5 under Chiang Rai Municipality School, Mueangchiangrai District, Chiang Rai Province

วันที่รับบทความ: 28 ก.ค. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 27 มิ.ย. 65

วันที่ตอบรับ: 5 ก.ค. 65

พรประภา ทิวาทิน¹

Pornprapha Thivatin¹

พูนชัย ยาวีราช²

Phoonchai Yawirach²

ไพโรภ รัตนะชวงศ์³

Pairop Rattanachuwong³

บทคัดย่อ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Assistan Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistan Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 45 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่าย วิชาการ จำนวน 1 คน ครู จำนวน 42 คน รวมเป็นทั้งสิ้น 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 45 ตัวอย่าง และสำหรับแบบสัมภาษณ์จำนวน 4 คน คือผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 เป็นเพศหญิง จำนวน 26 คน คิด เป็นร้อยละ 11.7 ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 30 คน คิด เป็นร้อยละ 67 ระยะเวลา 5 - 10 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และระยะเวลา 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 24

สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัด เชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยรวมและรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ด้านที่มีสภาพปัญหาทางวิชาการมากที่สุด ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัด เชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ในภาพรวม พบว่า จากสภาพปัญหาเรียงลำดับจากปัญหา มากที่สุด ไปน้อยที่สุด คือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

คำสำคัญ : งานบริหาร งานวิชาการ สถานศึกษา

Abstract

This independent study the objective is to study the current state of academic administration. Public school district 5, outstanding five, to study problems of academic administration. Public School District 5, outstanding five, and to study guidelines for the development of academic administration. Municipality School 5, Den Ha, Chiang Rai Province under Chiang Rai Municipality. The population used in the study was 45 people, namely the director of the school, 1 person, the deputy director of the school, 1 person, the head of the academic department, 1 person, the teacher, 42 people, a total of 45 people. The tool used for data collection was a questionnaire on problems of academic administration. Municipality School 5, Den Ha, Chiang Rai Province under Chiang Rai Municipality.

The results of the study found that the sample group studied the guidelines for the development of academic administration. Municipality School 5, Den Ha, Chiang Rai Province 45 samples under the Chiang Rai Municipality and for the interview form 4 people were the Director of the Office of Education and Supervision Education, the Director of the Educational Institution. Municipality School 6 Nakhon Chiang Rai Head of Academic Municipal School 6 Nakhon Chiang Rai, Deputy Director of the School Municipal School 5 Den Ha Academic Head Municipal School 5, Den Ha. According to a general survey of respondents, it was found that 19 respondents were male, representing 42.20 percent, 26 were female, representing 11.7%. Work experience in the current position is less than 5 Year 30 people accounted for 67%, duration 5 - 10 years, 4 people accounted for 9%, and duration 10 years or more, 11 people accounted for 24 percent.

Problematic condition of academic administration Municipality School 5, Den Ha, Chiang Rai Province under Chiang Rai Municipality Overall and by aspect, it was found that the overall average was at a high level. The aspect with the most academic problems Research for learning development.

Guidelines for the development of academic administration Municipality School 5, Den Ha, Chiang Rai Province Under Chiang Rai Municipality, as a whole, it was found that from the problems in order from the most problems to the least problems, was the research for learning development. development of media, innovation, and technology; and of course, development in educational institutions.

Keywords: Administration, Academic Work, Educational Institutions

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศสูง และมีการใช้องค์ความรู้เข้ามาขับเคลื่อน เศรษฐกิจค่อนข้างที่จะรุนแรง นอกจากนี้ยังได้มีการติดต่อขอความร่วมมือในด้านต่างๆ ระหว่างประเทศหรือภูมิภาคอย่างจริงจังและใกล้ชิด ดังนั้นการพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถให้สูงขึ้น และมีทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ที่ดีงาม อันเป็นงานของการบริหารจัดการศึกษาที่จะต้องทำให้มีความชัดเจนและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างรวดเร็ว พบว่า ในความเป็นโลกาภิวัตน์ที่เป็นอยู่ในขณะนี้ พลเมืองของชาติต้องมีเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้ขั้นสูง เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทำให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างสันติและมีศักดิ์ศรี (ไพฑูรย์ เรืองมถ, 2554 : 24)

โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับความ

ต้องการของชุมชนและท้องถิ่นที่ต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาเล่าเรียนเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัวจากภาวะเศรษฐกิจ ที่มีค่าครองชีพค่อนข้างสูง การพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ บุคลากรครูจึงเป็นที่ปรึกษาหลักในการดำเนินงานในโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า อีกทั้งได้ตระหนักถึงสาเหตุสำคัญในการพัฒนานักเรียนด้านวิชาการ ดังนั้น โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาหลักที่มีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องคอยกำกับดูแลนักเรียนให้มีความสนใจใฝ่เรียนรู้และมุ่งพัฒนาตนเองให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ (โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาลนครเชียงราย, 2562 : 67)

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาล นครเชียงราย มีศักยภาพด้านวิชาการค่อนข้างต่ำ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดัชนีพื้นฐาน O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2562 ที่ลดลงจากปีการศึกษา 2561 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มีดังนี้

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดัชนีพื้นฐาน O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2561 - 2562 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.19 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.89 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.12 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 58.11 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 56.45 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 54.14 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 30.12 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 38.64 ตามลำดับ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดัชนีพื้นฐาน O - NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2561 - 2562 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 65.13 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 58.23 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.15 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.23 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2561

มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.12 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 58.12 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 40.15 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 37.64 ตามลำดับ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียน เทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ได้มีความสนใจที่จะ ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย ในด้าน การจัด การหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การนิเทศ การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านการพัฒนากระบวนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัด เชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ประโยชน์ของการศึกษา

1. คณะครู โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนคร เชียงราย ได้ทราบ ถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย

2. คณะครูโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ได้ทราบ ถึงปัญหาที่มีในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย

3. สถานศึกษาได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. สถานศึกษานำแนวทางที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ ได้กำหนดขอบเขตตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาแนวทางการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในขอบข่ายงาน 6 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561 : 60) ได้แก่

1.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.4 ด้านการนิเทศภายใน

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

1.6 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนตามหลักการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA ตามกรอบแนวคิดวงจรคุณภาพของ Deming Cycle (1950 : 244) ประกอบด้วย

2.1 การวางแผน (Plan : P)

2.2 การปฏิบัติ (Do : D)

2.3 การตรวจสอบ (Check : C)

2.4 การปรับปรุง (Act : A)

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ศึกษาได้แบ่งขอบเขตของประชากร ดังนี้

ในการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย มีประชากรที่ใช้ในการศึกษาโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เป็นประชากรทั้งหมดจำนวน 45 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 42 คน

2. ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เป็นประชากรทั้งหมดจำนวน 45 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 42 คน

3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling) ทั้งหมดจำนวน 6 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา เทศบาลนคร เชียงราย จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 1 คน หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จำนวน 1 คน และหัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จำนวน 1 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เป็นการวิจัย แบบผสม (Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บ ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และมีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Quantitative Research) โดยกลุ่ม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 42 คน รวม ทั้งสิ้น 45 คน

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยที่มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน แนวคิดการบริหารด้วยวงจรเดมมิง (PDCA) รวมถึงบริบทโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัด เทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างมา ศึกษาและวิเคราะห์ตามกระบวนการของงานวิจัยเชิงคุณภาพ และผู้วิจัยได้ใช้การแปลผล ข้อมูลโดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ เทียบกับเกณฑ์ในการแปลผลคะแนน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิต ตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่องระดับคะแนน (Class Interval) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 162)

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 45 ตัวอย่างและสำหรับแบบ สัมภาษณ์จำนวน 4 คน คือผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า หัวหน้าวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น เพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 เป็นเพศหญิง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 67 ระยะเวลา 5 - 10 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และระยะเวลา 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 24

สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยรวมและรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพปัญหาทางวิชาการมากที่สุด ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัด เชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ในภาพรวม พบว่า จากสภาพปัญหาเรียงลำดับจากปัญหา มากที่สุด ไปน้อยที่สุด คือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

อภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า
สังกัดเทศบาล นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลดังนี้

สถานภาพการบริหารงานวิชาการระดับสูงสุดในปัจจุบันคือการวิจัยเพื่อ
พัฒนาการเรียนรู้ เนื่องจากครูมีภาระงานในการสอนมาก ปัจจุบันการบริหารงานวิชาการอยู่
ในระดับต่ำสุด คือ การจัดการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนเป็น
เหมือนเข็มทิศที่จะชี้ทิศทางการจัดการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ ชัยนอก
(2557) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ภาค 40 อันดับ
สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสถานศึกษา และอันดับต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการ
เรียนรู้ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กประกอบด้วย
6 ด้าน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมาย
ความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

สภาพปัญหาของการบริหารวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย
สังกัดเทศบาลนครเชียงรายโดยรวมและรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
ด้านที่มีสภาพปัญหาทางวิชาการมากที่สุด ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สืบเนื่องมาจาก
ประสบการณ์ในการทำงานยังน้อยในการทำงานหรือยังไม่เข้าใจระบบงานทั้ง 6 ด้านอย่าง
แท้จริง ทำให้เกิดช่องว่างในการทำงานบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสม
บัวคำ ชุมจันทร์ (2555) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 42 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
ได้แก่ ควรพัฒนาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา จัดให้มีการตรวจสอบหลักสูตรก่อนประกาศใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา
จัดระบบนิเทศติดตามและประเมินผลให้เป็นระบบและต่อเนื่องสถานศึกษาควรจัดกิจกรรม

ส่งเสริมให้แก่ ครู นักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น สร้างลักษณะนิสัยในการรักการอ่าน ส่งเสริม และสนับสนุนอย่างจริงจังในการใช้สื่อ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการบริหาร หลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและ การบริหารหลักสูตร ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมใน ปีหน้าแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญด้าน การจัดการเรียนการสอนได้เสนอแนวทางการพัฒนา ควรมีกิจกรรมอบรม จัดทำแผน กิจกรรมการเรียนรู้ ติดตามและทบทวนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรม ชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัย ชูใจให้ครูดำเนินการวิจัยและส่งเสริมให้ครู เผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน จัดสรรสื่อ อุปกรณ์ และทรัพยากรทางการศึกษา ต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครู ปฏิเสธที่จะกำหนดกรอบวิธีการวิจัยสำหรับครู แต่ควรให้ฟรี แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในการนิเทศภายใน ผู้เชี่ยวชาญได้ แนะนำแนวทางการพัฒนา ควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการการดูแลจากครูผู้สอน ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเพื่อการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อและการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เป็น นวัตกรรมเพื่อการศึกษาสำหรับครูผู้สอน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ฝ่ายบริหารควรกำหนด เป้าหมายการประกันคุณภาพภายใน และคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง จัดทำแผนงาน ตามเป้าหมายโดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ระยะเวลา งบประมาณ และผู้ที่รับผิดชอบ

ในการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ควรจัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อขอ
การประเมินติดตามคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5
เด่นห้า จังหวัด เชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ควรเร่งพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
ควบคู่กันไปโดยให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาในอนาคต

2. จากผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า
จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม
บริบทเฉพาะพื้นที่ของโรงเรียนในสังกัดเท่านั้น ก่อนที่จะนำการบริหารงานวิชาการไปใช้
ควรมีการปรับใช้ตามบริบทของแต่ละ โรงเรียนในสังกัดพื้นที่อื่น เพื่อให้สอดคล้องและ
เกิดประโยชน์ ตอบโจทย์คุณภาพการบริหาร งานวิชาการสูงสุด

3. จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5
เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนไปใช้
จำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักรับรู้แก่ครูและบุคลากรทาง
การศึกษา และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นเบื้องต้น ก่อนที่จะขับเคลื่อนแนวทางการบริหารงาน
วิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนอย่าง มีคุณภาพ ดังนี้

3.1 ผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุนมาตรการที่ช่วยในการปรับปรุงการ
เรียนรู้ของการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการ
เรียนการสอนด้านการวิจัย ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ
เทคโนโลยี และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
โดยการจัดสรรทรัพยากร (เวลา ทุนทรัพย์ เงินทุน) ให้กับโครงการที่คุ้มค่า ลดภาระงานของครู

ที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนการสอน การดูแลนักเรียน ทำการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับนักเรียน

3.2 สนับสนุนครูผู้สอนในการวิจัยด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาที่มีศักยภาพเสริมสร้างการพัฒนาทักษะทั่วไปและโดยเฉพาะทักษะการคิดเชิง วิพากษ์ การคิดสร้างสรรค์และ การสื่อสารที่สำคัญผ่านการเรียนรู้การสอนในทุกสาระวิชา ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลกด้วยการบ่มเพาะความรู้ ทักษะ คุณค่า และทัศนคติของพลเมืองโลกให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ส่วนผู้เรียนควรจะต้องมี รับผิดชอบและการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง เช่น มีทักษะการอ่านที่เหมาะสมกับวัย มีการวางแผนการศึกษาของตัวเองและการจัดกลุ่มการเรียนรู้กับเพื่อน ผู้เรียนต้องสื่อสาร ความคาดหวังให้ครูผู้สอนทราบเพื่อร่วมค้นหาวิธีการช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เข้าใจ การบูรณาการหลักสูตรของโรงเรียนที่มีการ ปรับสมดุลของหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรที่ เหมาะสม ในการเตรียมผู้เรียนมีศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า จังหวัดเชียงราย สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ควรมีการนิเทศหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้ได้ มาตรฐานและมีประสิทธิภาพต่อนักเรียน
2. ควรมีการแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาที่ ตรงจุดและรวดเร็ว เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ทั้งผู้เรียนและผู้สอน
3. ควรมีการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ทันสมัยและก้าวทันต่อสื่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2560 เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ.
- _____. (2552). *คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ.
- ชนม์ศุภวัฒน์ พัฒน์พันธ์. (2557). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- มณีรัตน์ พันธุ์แก่น. (2557). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว. (2555). *ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- จิตติรายักษ์ ไซยจิน. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- ไพฑูรย์ เรืองมถ. (2554). *การบริหารจัดการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ไร้พรมแดนสร้างพหุเชื้อชาติปัญญา*. วารสารวิชาการปทุมวัน สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน, 1(1), 29-34.

โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า สังกัดเทศบาลนครเชียงราย. (2562). *แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระยะ 3 ปี*. เชียงราย: โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2560). *ครูยุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้ ผู้การศึกษา 4.0*.

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หยาดรุ้ง จอนกิง. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

Deming Cycle (PDCA). (1950). *Encyclopedia of Production and Manufacturing Management*. Boston, MA.: Springer.